

basic education
 Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN/
 NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN**

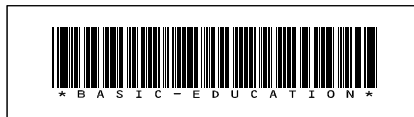
INGENIEURSGRAFIKA EN -ONTWERP V2
2019

PUNTE: 100

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 6 bladsye.

Stafieskode-plakker

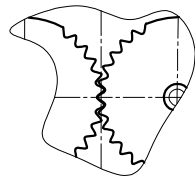
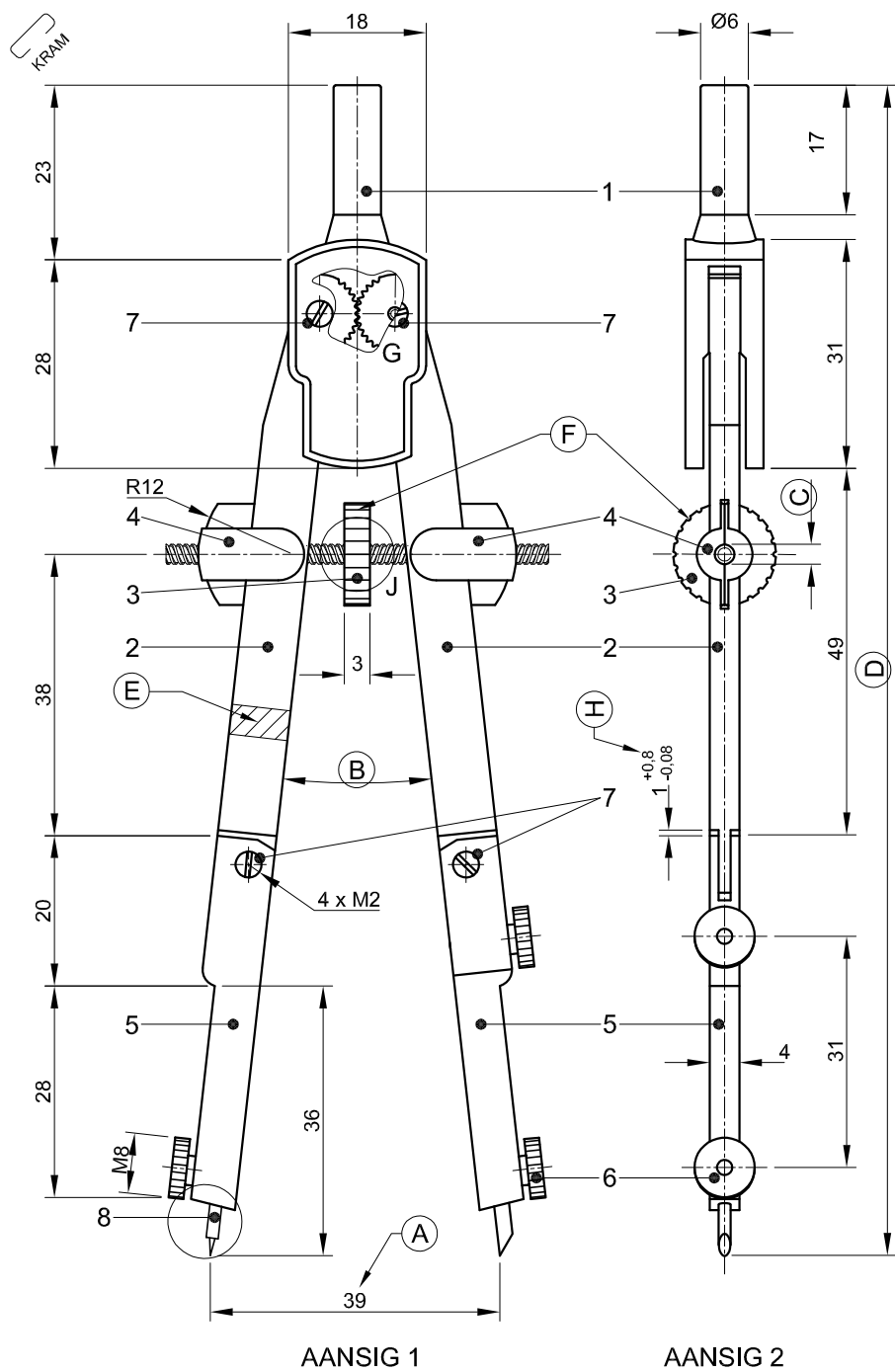
INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit VIER vrae.
2. Beantwoord AL die vrae.
3. ALLE tekene is in derdehoekse ortografiese projeksie, tensy anders aangedui.
4. ALLE tekene moet met potlood en instrumente voorberei word, tensy anders aangedui.
5. ALLE antwoorde moet akkuraat en netjies geteken word.
6. AL die vrae moet, soos voorgeskryf, op die VRAESTEL beantwoord word.
7. AL die bladsye moet weer in nommervolgorde in SLEGS die BOONSTE LINKERKANTSTE HOEK vasgekram word, ongeag of die vraag beantwoord is, of nie.
8. Tydsbestuur is noodsaaklik om al die vrae te voltooi.
9. Drukskryf jou eksamennommer in die blokkie op elke bladsy voorsien.
10. Enige besonderhede of afmetings wat nie gegee is nie, moet in goeie verhouding veronderstel word.

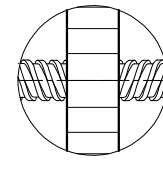
SLEGS VIR AMPTELIKE GEBRUIK															
VRAAG	PUNT BEHAAL			$\frac{1}{2}$	TEKEN	GEMODEREER			$\frac{1}{2}$	TEKEN	HERNASIEN			$\frac{1}{2}$	TEKEN
1															
2															
3															
4															
TOTAAL															
	2	0	0			2	0	0			2	0	0		

FINALE VERWERKTE PUNT	NAGESIEN DEUR
<u>100</u>	

VOLTOOI DIE VOLGENDE:
SENTRUMNOMMER
SENTRUMNOMMER
EKSAMENNOMMER
EKSAMENNOMMER

DETAIL G

DETAIL J

ANTWOORD 16:
Konvensionele voorstelling van die saamgestelde ratte wat bymekaar inkam.

VRAAG 1: ANALITIES (MEGANIES)

Gegee:

Die vooraansig en regteraansig van 'n passer, twee gedetailleerde vergrotings, 'n lys van onderdele, 'n titelblok, 'n sweissimbool en 'n tabel met vrae. Die tekening is nie volgens die getoonde skaal voorberei nie.

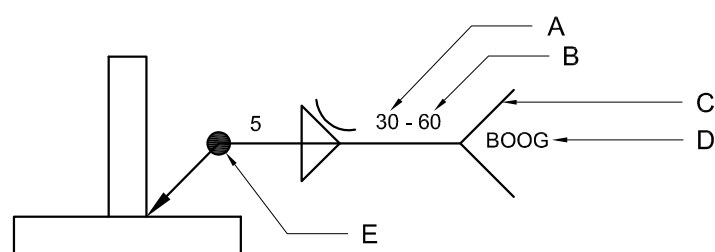
Instruksies:

Voltooi die tabel hieronder deur die vrae, wat almal na die bygaande tekening, die titelblok en meganiese inhoud verwys, netjies te beantwoord. [30]

VRAE		ANTWOORDE	
1	Wat is die titel van die tekening?	1	
2	Wie het die tekening voorberei?	1	
3	Watter materiaal word gebruik om die naaldpunt te vervaardig?	1	
4	Uit hoeveel onderdele bestaan die passersamestelling?	1	
5	Wat word AANSIG 2 genoem?	1	
6	Wat sal 'n voordeel van 'n passer met 'n verstelskag en wiel wees?	1	
7	Wat is die doel van onderdeel 4?	1	
8	Met verwysing na die afmeting by A, wat sal die sirkeldiameter by die huidige verstelling wees?	1	
9	Meet die hoek by B.	1	
10	Bepaal die volledige afmetings by: C: D:	2	
11	Noem die tipe snit by E.	1	
12	Noem die afwerking op die verstelwiel by F.	1	
13	Wat is die doel van die afwerking op die verstelwiel by F?	1	
14	Met verwysing na die toleransie, bepaal die minimum afmeting by H.	1	
15	Met verwysing na die sweissimbool hieronder, pas die letter op die sweissimbool by die byskrif in die kolom regs van hierdie vraag.	5	
		VELD/TERREINSWEIS	
		STERT	
		SWEISLENGTE	
		SWEISSTEEK	
		SWEISPROSES	
16	Met verwysing na DETAIL G, teken, in netjiese vryhand en in die spasie op die tekenvel (ANTWOORD 16), die SANS 10111 konvensionele voorstelling van die saamgestelde ratte wat bymekaar inkam.	6	
17	In die spasie hieronder (ANTWOORD 17), teken, in netjiese vryhand, die simbool vir die projeksiesisteem wat gebruik is.	4	
TOTAAL		30	

LYS VAN ONDERDELE			GOEDGEKEUR: SAMUEL	DATUM: 2018-06-07	
ONDERDEEL	HOEVEELHEID	MATERIAAL	NAGESIEN: JONAS	DATUM: 2018-05-01	
1	GREEP	1	PLASTIEK	GETEKEN: WESSLY	
2	BENE	2	PIOUTER	TEKENPROGRAM: AUTOCAD 2018	
3	M3-VERSTELSKAG EN WIEL	1	STAAL + PLASTIEK	SKAAL 1 : 1	
4	SNELLOSSER	2	PLASTIEK	BEST STATIONERY Potloodstraat 123 Johannesburg www.beststationery.com	
5	VERLENGSTUK	2	PIOUTER		
6	TAPBOUT + SLUITWIEL	3	STAAL + PLASTIEK		
7	M2-SLUITSKROEF	4	GEREEDSKAPSTAAL		
8	NAALDPUNT	1	GEREEDSKAPSTAAL		
			TITEL		PASSER

VRAAG 15: Sweissimbool

ANTWOORD 17: Projeksiesimbool

_____ _____ _____ _____
EKSAMENNOMMER
EKSAMENNOMMER
2

VRAAG 2: LOKUSSE

LET WEL: Beantwoord VRAAG 2.1 en 2.2.

2.1 MEGANISME

Gegee:

- 'n Skematiese tekening van 'n meganisme wat bestaan uit kruk AB, verbindingstang BC, verbindingstang CD en kruk DE.
- Die posisie van senterpunt A op die tekenvel

Spesifikasies:

- Die posisies van A en E is vas
- Verbindingstang BC is met 'n pen aan AB by B verbind
- Verbindingstang CD is met 'n pen aan stang BC by C verbind
- Verbindingstang CD is met 'n pen aan kruk DE by D verbind

Beweging:

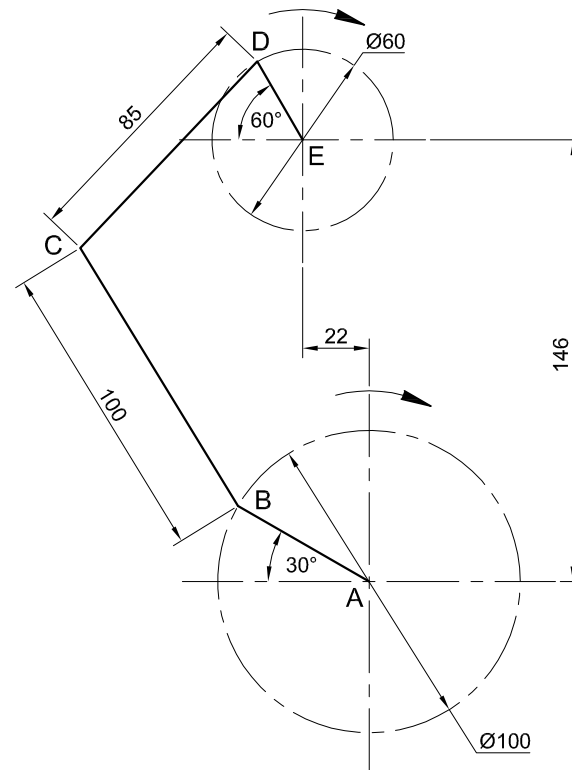
Gedurende die beweging roteer beide kruk AB en kruk CD in 'n kloksgewyse rigting en teen dieselfde snelheid.

Instruksies:

- Teken, volgens skaal 1 : 1, die gegewe skematiese tekening van die meganisme.
- Bepaal die lokus wat deur punt C gegeneer word vir EEN volledige omwentling van die twee krukke.

Toon ALLE konstruksies.

[19]

A

ASSESSERINGSKRITERIA 2.1			
1	GEGEE	7	
2	KONSTRUKSIE	5	
3	PUNTE + KURWE	7	
PENALISERING			
TOTAAL		19	

VRAAG 2.2: GLYBAAN (HELIKS)

Gegee:

- Die boansig en onvolledige vooraansig wat die beginposisie, middelposisie en eindposisie van 'n glybaan toon
- Die senterlyne vir die boansig en die vooraansig van die glybaan

Spesifikasies:

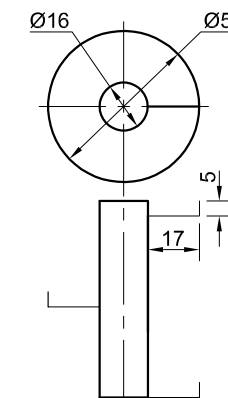
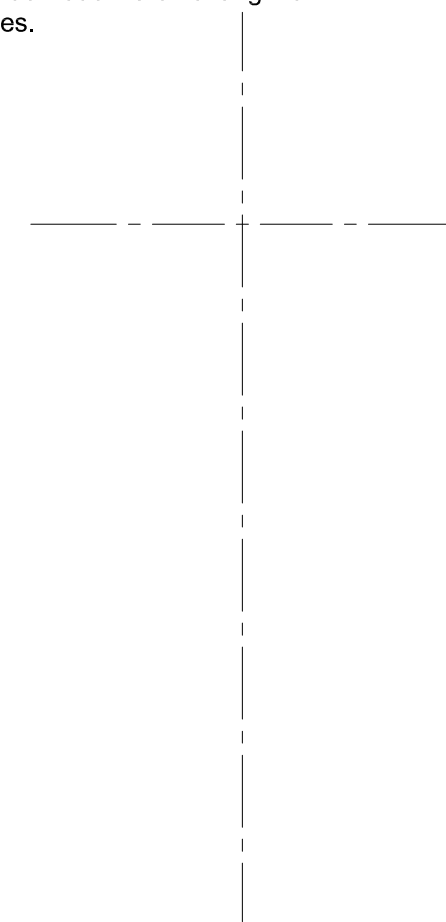
- Steek: 60 mm   Omwenteling: EEN   Rotasie: LINKERHANDS

Instruksies:

Gebruik die gegewe senterlyne en teken, volgens skaal 1 : 1, die gegewe boansig en die volledige vooraansig van die glybaan.

- GEEN verborge besonderhede word verlang nie.
- Toon ALLE konstruksies.

[19]

ASSESSERINGSKRITERIA 2.2			
1	GEGEWE BOANSIG	1 ½	
2	KONSTRUKSIE	5	
3	BUITEHELIKS	9	
4	BINNEHELIKS + AS	3 ½	
PENALISERING			
2.2 SUBTOTAAL		19	
2.1 SUBTOTAAL		19	
TOTAAL		38	
EKSAMENNUMMER			
EKSAMENNUMMER			3

VRAAG 3: ISOMETRIESE TEKENING

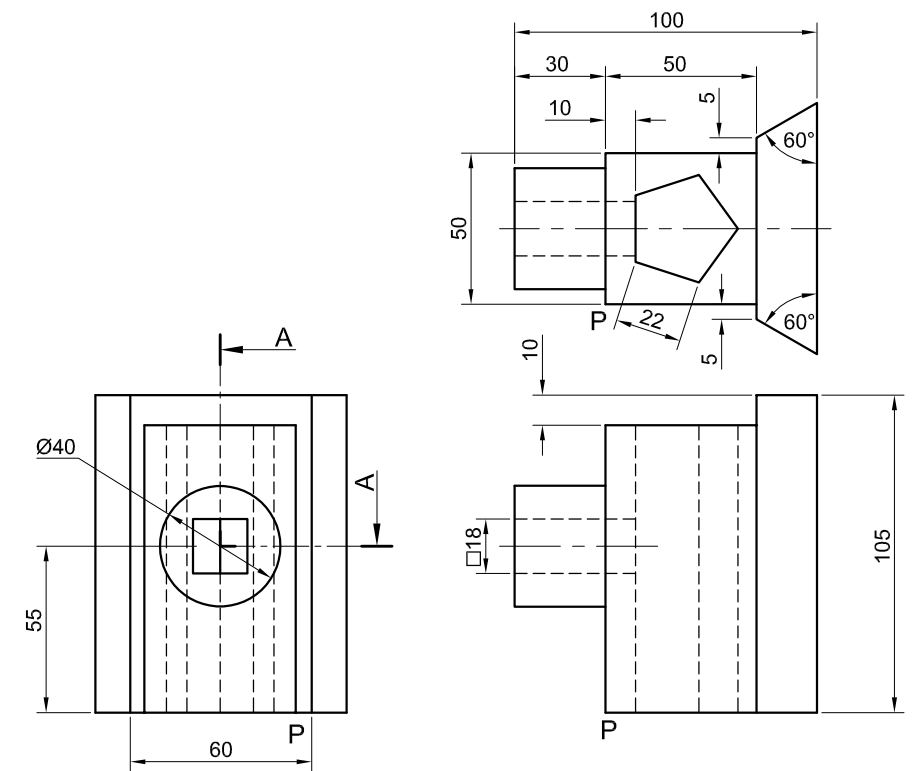
Gegee:

- Die vooraansig, booaansig en linkeraansig van 'n pongsgids met 'n reëlmatige vyfhoekige gat
- Die posisie van punt P op die tekenvel

Instruksies:

Gebruik skaal 1 : 1 en omskep die ortografiese aansigte van die pongsgids in 'n deursnee-isometriese tekening volgens snyvlak A-A.

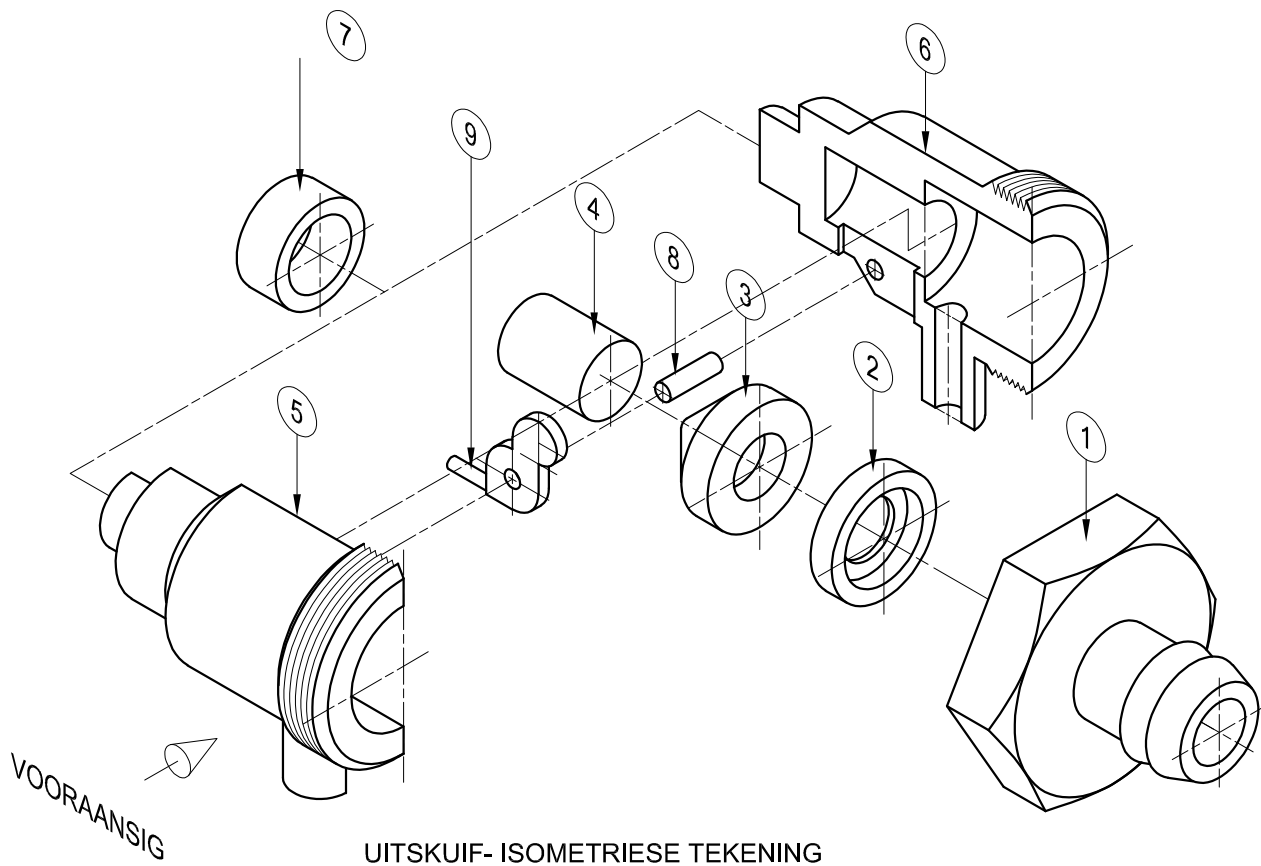
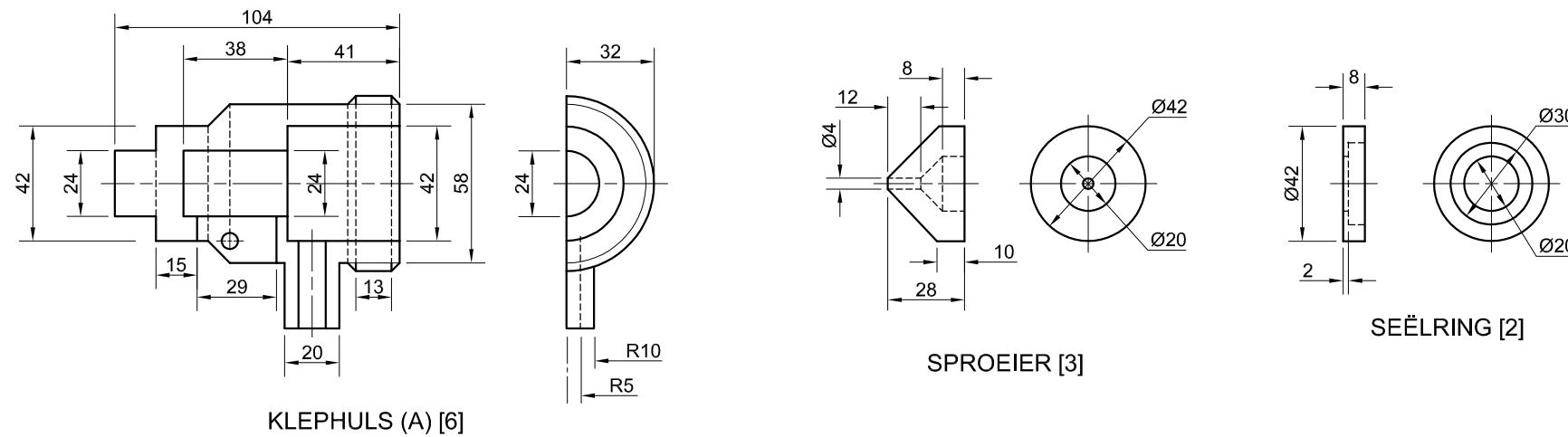
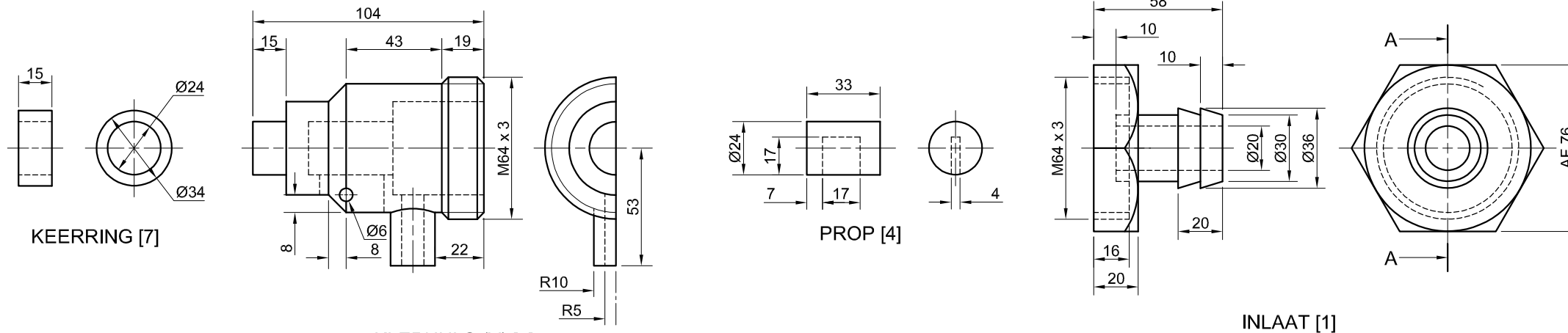
- Maak P die laagste punt van die tekening.
- Toon ALLE konstruksies.
- GEEN verborge besonderhede word verlang nie. **[38]**

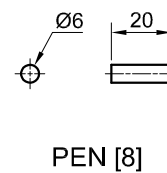
P ↙

ASSESSERINGSKRITERIA				
1	HULPAANSIG + PLASING	3		
2	ISOMETRIESE- + NIE-ISO' LYNE	14		
3	ISOMETRIESE SIRKELS + SIRKEL KONSTR'	7		
4	GESNYDE VLAKKE + ARSERING	14		
PENALISERING				
TOTAAL		38		
EKSAMENNOMMER				
EKSAMENNOMMER				
EKSAMENNOMMER				4

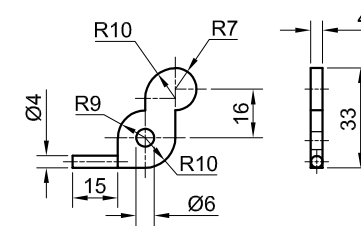

UITSKUIF- ISOMETRIESE TEKENING

PEN [8]

VLOTTERSNELLER [9]

VRAAG 4: MEGANIESE SAMESTELLING

Gegee:

- Die uitskuif- isometriese tekening van die onderdele van 'n vlotterbeheersamestelling, wat die posisie van elke onderdeel relatief tot al die ander toon
- Ortografiese aansigte van elke onderdeel van die vlotterbeheersamestelling

Instruksies:

- Beantwoord hierdie vraag op bladsy 6.
- Teken, volgens skaal 1 : 1 en in derdehoekse ortografiese projeksie, die volgende aansigte van die saamgestelde onderdele van die vlotterbeheersamestelling:
  - 4.1 'n **Deurnee-vooraansig** op snyvlak A-A, soos gesien vanuit die rigting van die pyl wat op die uitskuif- isometriese tekening getoon word. Die snyvlak word op die regteraansig van die inlaat (onderdeel 1) getoon.
  - 4.2 Die **regteraansig**
  - 4.3 Die **onderaansig**

LET WEL:

- Beplanning is noodsaaklik.
- ALLE tekeninge moet aan die riglyne vervat in die SANS 10111 voldoen.
- Die konvensie van simmetrie mag NIE toegepas word nie.
- Toon DRIE vlakke van die inlaat in die onderaansig.
- Die prop (onderdeel 4) moet teen die sproeier (onderdeel 3) geplaas word.
- Voeg snyvlak A-A in die regteraansig by.
- GEEN verborge besonderhede word verlang nie.

[94]

LYS VAN ONDERDELE			
ONDERDEEL	HOEVEELHEID	MATERIAAL	
1	INLAAT	1	PLASTIEK
2	SEËLRING	1	RUBBER
3	SPROEIER	1	LTA-PLASTIEK
4	PROP	1	PLASTIEK
5	KLEPHULS (V)	1	PLASTIEK
6	KLEPHULS (A)	1	PLASTIEK
7	KEERRING	1	PLASTIEK
8	PEN	1	PLASTIEK
9	VLOTTER-SNELLER	1	PLASTIEK

WR PROJEKTE		KLIPGROEFSTRAAT 8 DELTAPARK 1807 www.waterprodukte.co.za ☎ 012 543 6879	
TITEL VLOTTER-BEHEERDER			

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

INGENIEURSGRAFIKA EN -ONTWERP V2

NOVEMBER 2018

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 100

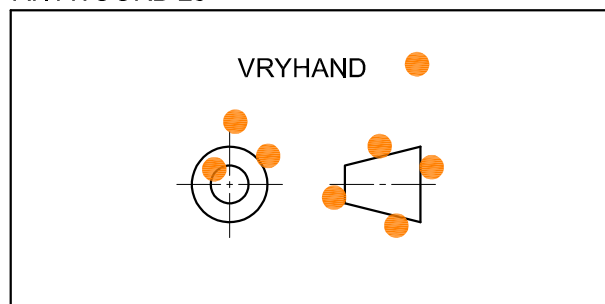
Hierdie nasienriglyne bestaan uit 7 bladsye.

APPROVED

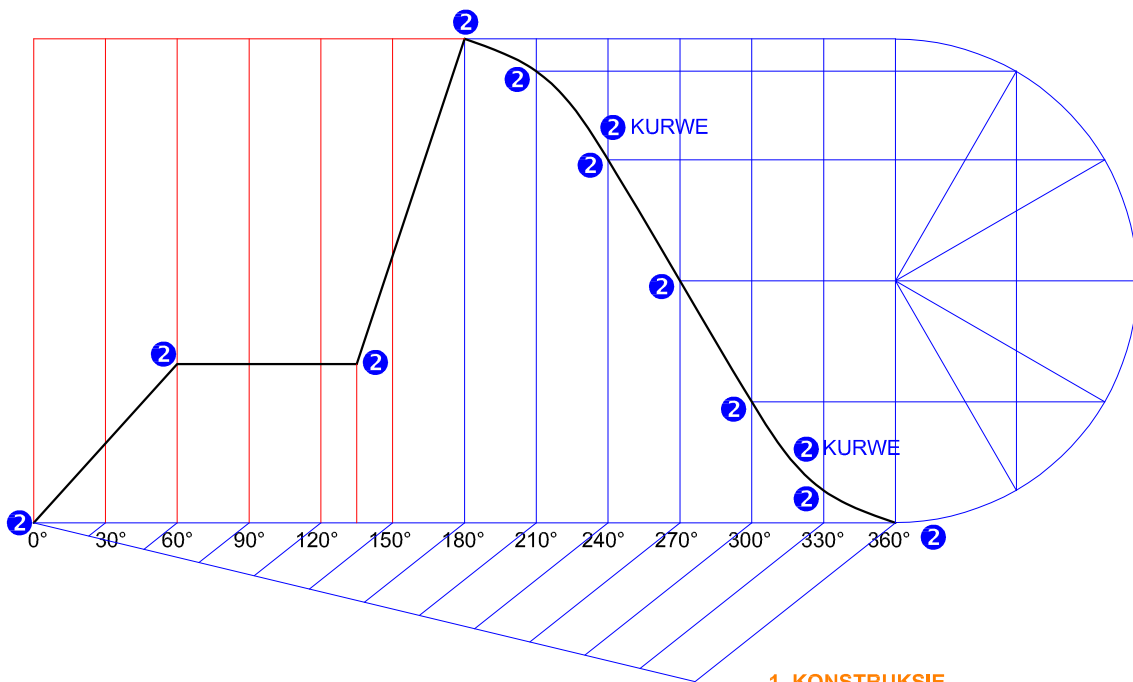
UMALUSI MODERATORS
A. BAGUS / S. De BRUIN
27.11.2018
27/11/2018

ANTWOORDE		
1	WENDY	1
2	2018-02-10	1
3	GOEDKEURING VAN DIE TEKENING	1
4	MC 25-V2018	1
5	WOLFRAM	1
6	8	1
7	20 °C	1
8	25 of 25,00	1
9	VOORSTELLING VAN 'N ONDERDEEL WAT NIE DAAR IS NIE	1
10	AS GAAN AAN/GEDEELTE VAN AS	1
11	SENTER VAN SIRKELS OF BOË - ASSE - SIMMETRIE - SSD - POSISIE - 'N SNYVLAK - SAMESTELLING	2
12	3	1
13	VOORAANSIG	1
14	C: 139 ✓ D: Ø15,85 ✓ E: Ø18 ✓	5
15	84°	1
16	GEWENTELDE SNIT	1
17	GEDEELTELIKE SNIT	1
18	OPEENVOLGENDE SNITTE - VOLGSNITTE -	2
19	2,9 mm	2
20	<i>Sien hieronder</i>	4
TOTAAL		30

ANTWOORD 20

VRAESTEL 2 VRAAG 1
 GRAAD 12
 NOVEMBER 2018
 NASIENRIGLYNE

VERPLASINGSGRAFIEK ③
 SKAAL: 114 mm = 360° ROTASIE ③

1 KONSTRUKSIE

- LENGTE (114) 1
- KONSTRUKSIE VAN LYNVERDELING 1
- 114 DEUR 12 GELYK VERDEEL 1/2
- EENVOUDIGE HARMONIESE BEWEGING 1/2
- * HALFSIRKEL 1/2
- * SIRKELVERDELING 1/2
- * HORISONTALE PROJEKSIE 1/2
- TOTAAL 4**

ASSESSERINGSKRITERIA 2.1		
1	KONSTRUKSIE	4
2	PUNTE + KURWE	6
3	BYSKRIFTE	1
PENALISERING (-)		
SUBTOTAAL		11

VRAESTEL 2 VRAAG 2.1
 GRAAD 12
 NOVEMBER 2018
 NASIENRIGLYNE

Handwritten signatures and initials: AS, P, and a signature.

✓✓✓4 SIRKEL-KONSTRUKSIE/PROJEKSIE

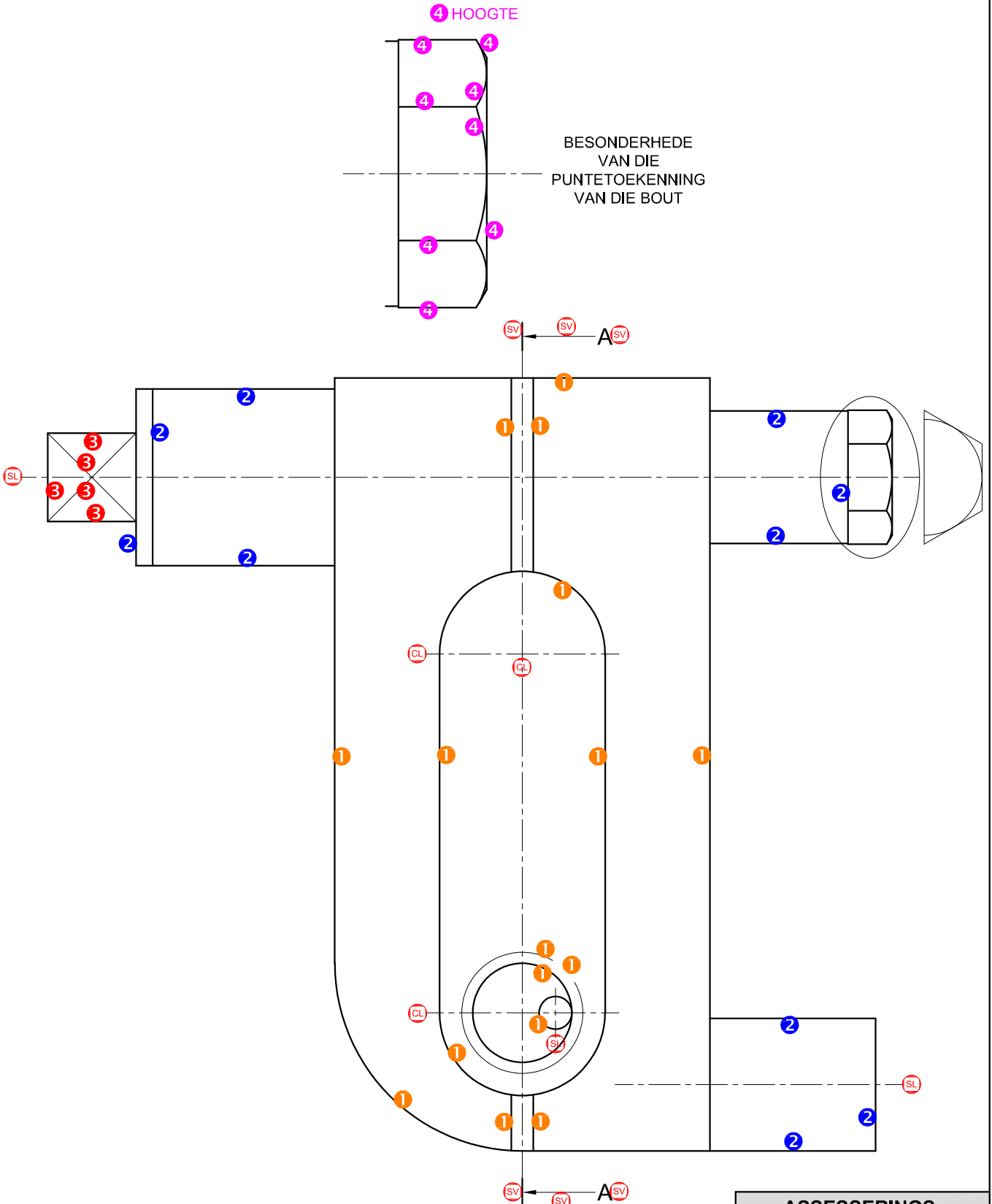
✓4 VIR AL DIE SENTERLYNE

✓1 KORREKTE PLASING

VRAESTEL 2 VRAAG 3
 GRAAD 12
 NOVEMBER 2018
 NASIENRIGLYNE

ASSESSERINGSKRITERIA		
1	PLASING + HULPAANSIG	2
2	VOORSTE GEDEELTE	22½
3	AGTERSTE GEDEELTE	5
4	SIRKEL + SIRKEL-KONSTRUKSIE + SL	8½
TOTAAL		38

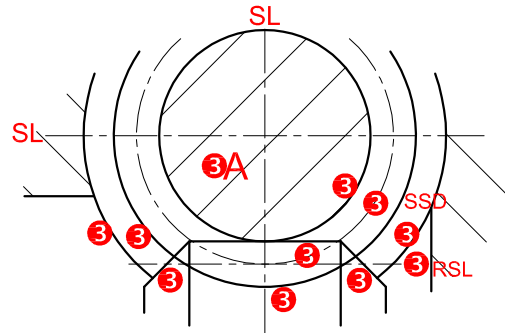
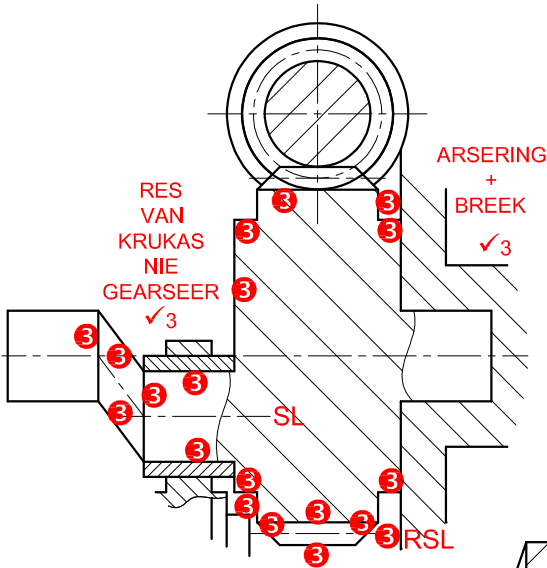
Handwritten signatures and initials, including 'AB' and 'Lily'.

ASSESSERINGS- KRITERIA		
VOORAANSIG		
1	DEKPLAAT	8
2	POMPROMP + BUS	5
3	WURMAS	2 ½
4	M14-KEERBOUT	4 ½
SUBTOTAAL		20

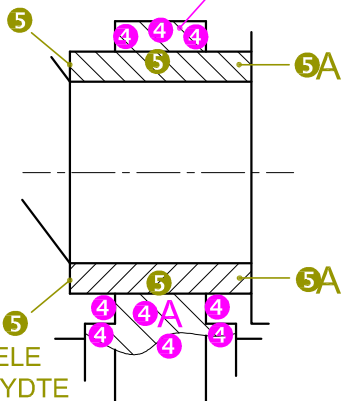
VRAESTEL 2 VRAAG 4
GRAAD 12
NOVEMBER 2018
NASIENRIGLYNE

Handwritten signatures and initials.

BESONDERHEDE VAN DIE PUNTTOEKENNING VIR DIE KONVENSIONELE VOORSTELLING VAN DIE WURMRATSAMESTELLING

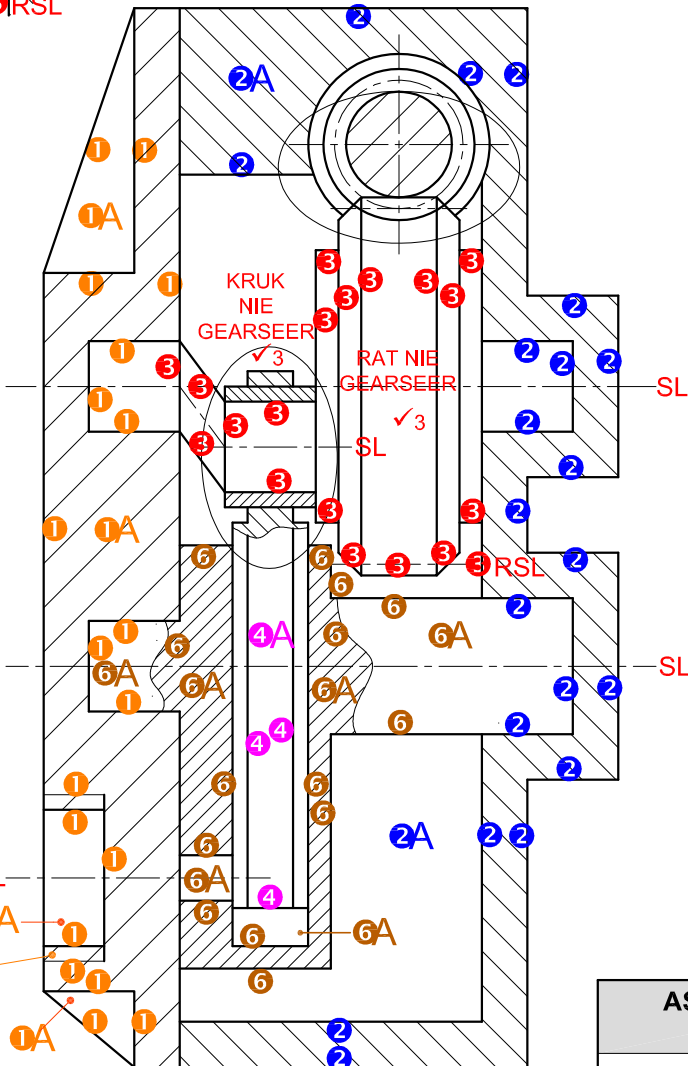
HELE WYDTE

HELE WYDTE

BESONDERHEDE VAN DIE PUNTESAMESTELLING VIR 'N GEDEELTE VAN DIE POMPLUNJER

1/2 PUNT PENALISERING INDIEN NIE GEARSEER

3. SAMESTELLING
1 PUNT VIR ELKE ONDERDEEL
KORREK SAAMGESTEL
(10 ONDERDELE -1) = 9

1. SENTERLYN PUNTTOEKENNING
VOLDOEN AAN SANS (LYNTIPE) 2
14 SENTERLYNE 2
TOTAAL 4

VRAESTEL 2 VRAAG 4
GRAAD 12
NOVEMBER 2018
NASIENRIGLYNE

ASSESSERINGS-KRITERIA		
DEURSNEE REGTERAANSIG		
1	DEKPLAAT	11 1/2
2	POMPROMP	11 1/2
3	KRUKRAT + AS	17
4	POMPLUNJER	7
5	SPLITBUS	3
6	POMPOMHULSEL	10
SUBTOTAAL		60

Handwritten signatures and initials.